І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 152. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 15-го СЕРПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, AUGUST 15, 1975 No. 152. VOL. LXXXII.

АДВ. АНДРІЙ СЕМОТЮК, ДИРЕКТОР БЮРА ЛЮДСЬКИХ ПРАВ СКВУ В ОСІДКУ ОН В НЮ ЙОРКУ, ВЖЕ ПОЧАВ ОРГАНІЗАЦІЮ БЮРА І ПРАЦІ

Ню Йорк, Н. Й. — З початком цього місяця до Ню Йорку прибув з Торонта адв. Андрій Семотюк в ціллях встановлення Бюра Людських Прав Світового Конгресу Вільних Українців у цім осідку Організації Об'єднаних Націй. Перші дні свого побуту в Ню Йорку, А. Семотюк присвятив зустрічам та розмовам з представниками українського зорганізованого життя, членами Екзекутиви УККА, як рівнож з поодинокими членами та урядовцями канадської та американської делегацій в ООН, перевіряючи можливості не тільки встановлення бюра СКВУ, але й праці на терені ООН, що є одним із найважливіших завдань цього запляннованого бюра. В одних і других, адв. Семотюк зустрівся з наскрізь прихильною настановою і запевненням кожночасної співпраці.

Адв. Андрій Семотюк

Минулого тижня, адв. Семотюк знайшов приміщення для бюра, яке міститиметься в одному з будинків на розі Лексінгтон Евеню і 44-ої вулиці, в безпосередньому сусідстві ООН та цілого ряду споріднених організацій, як рівнож бюр представництв поодиноких державчленів ООН. Після винайму приміщення, адв. Семотюк займається його влаштуванням, як він це заявив в розмовах з членами Головного Уряду УНСоюзу та редакції „Свободи" під час відвідин в середу, 13 серпня.

Встановлення бюра СКВУ в Ню Йорку згідне з рішенням Другого Світового Конґресу Вільних Українців, який відбувся в Торонті в 1973 році, хоча вже раніше роблено заходи в цій справі. Адв. Семотюк, який вже кілька років співпрацює з Комітетом Українців Канади та Секретаріятом СКВУ, прибув до Ню Йорку, погодившись прийняти запропонований йому президією Секретаріяту пост екзекутивного директора заплянованого бюра.

„Якщо ходить про працю на терені ООН, — сказав адв. Семотюк, — то одним з моїх перших завдань є ґрунтовно перевірити всі попередні спроби і заходи зроблені в цім напрямку, зокрема бл. п. д-ром Михайлом Сосновським, коли він займав становище екзекутивного директора СКВУ".

До головних завдань бюра СКВУ в Ню Йорку належатиме інформування представників держав в ООН, як рівнож преси, радіо, телевізії про сучасні події в Україні, про нехтування людських і громадянських прав в СССР та про українську справу взагалі, сказав адв. Семотюк. Шляхом нав'язання контактів з представниками держав-членів ООН та іншими місіями в Ню Йорку, бюро СКВУ старатиметься винести справу українських політв'язнів на форум цієї міжнародної організації, особливо знущання над українськими жінками, ув'язненими в совєтських концтаборах, беручи до уваги, що 1975-ий рік це „Рік Жінки". В цьому напрямку адв. Семотюк старатиметься використати пороблені вже знайомства з членами делеґацій на конфереції з нагоди „Року Жінки" в Мехіко Ситі минулого липня. Як відомо, адв. Семотюк очолював українську делеґацію на цій конференції з рамени СКВУ. В дальшому, інформував адв. Семотюк, бюро буде робити заходи — після перевірки можливостей — для одержання статусу т. зв. неурядової організації (НҐО) для СКВУ і його Комісії Людських Прав, яку очолює сен. Павло Юзик.

„В тих й інших плянах конечна якнайбільша підтримка не тільки наших центральних установ, але й місцевих організацій та всього громадянства в Америці і Канаді, як і в інших країнах нашого поселення", — заявив адв. Семотюк, висловлюючи надію, що таку підтримку цей плян СКВУ одержить від української спільноти.

Адв. А. Семотюк, довголітній активіст Союзу Українських Студентів Канади (СУСК) та його президент в 1971 році, покінчив правничі студії на університеті Британської Колюмбії у Ванкувері в 1973 р. та був прийнятий до Адвокатської Палати провінції Онтаріо. Практикував якийсь час у фірмі Ярослава Ботюка в Торонті. Минулого року став членом Комітету Оборони Валентина Мороза і брав участь в численних акціях в обороні В. Мороза та інших українських політв'язнів. Раніше співпрацював тісно з сен. П. Юзиком та централею КУК в справах багатокультурности в Канаді. Адв. Семотюк володіє бездоганно українською, англійською та французькою мовами.

КОНГРЕСМЕНКА ФЕНВИК ХОЧЕ ВІДВІДАТИ УВ'ЯЗНЕНОГО МОРОЗА

Перт Амбой. — Місцевий щоденник „Ди Говм Нюз" з 12-го серпня інформує, що конгресменка, пані Міллісент Фенвик, яка є в делеґації конгресменів ЗСА, і яка перебуває на відвідинах в Совєтському Союзі, поробила заходи, щоб відвідати ув'язненого у Владимирській тюрмі українського історика Валентина Мороза. Згідно з повідомленням „Ню Йорк Таймсу" з того ж дня, конґресмени в розмові з депутатами Верховного Совєту в Москві м.і. вимагали скасування обмежень для еміґрації жидів і українців з Совєтського Союзу, як передумову для признання Совєтському Союзові статусу „упривілейованої нації" в торговельних взаєминах із ЗСА. Пертамбойські „Ди Говм Нюз" інформують, що конґресменка Фенвик до вимог американських конгресменів до совєтських властей включила переданий їй Крайовим Конгресом Совєтського Жидівства список жидів, яким відмовлено виїзду з СССР. Перед її виїздом до Москви, конгресменці Фенвик був переданий також список українських політв'язнів у Совєтському Союзі. Згідно з інформацією з Москви, конґресменка Фенвик звернулася до совєтських властей, щоб їй уможливити відвідини і зустріч з ув'язненим Валентином Морозом, але початково вона одержала відповідь, що ці власті ще не знають, де тепер Валентин Мороз перебуває та що ці власті постараються довідатися і повідомити її про це „завтра".

Два українці міністрами освіти в Алберті

Едмонтон, Алберта. — Д-р Берт Гоголь і д-р Юліян Козак, активні члени місцевої української громади, були назначені на ключеві становища міністрів освіти в цій провінції Канади.

Д-р Гоголь, який займав становище міністра праці від 1971-го року, був назначений на пост міністра вищої освіти, згідно з повідомленням Канадської Асоціяції Освіти. До 1971-го року д-р Гоголь, педагог по професії, занимав різні становища в системі публічної освіти Едмонтону, включно із постом суперінтендента шкіл.

Д-р Козак, адвокат по професії, був назначений на пост міністра освіти Альберти як і д-р Гоголь, він є уродженцем Канади і йому 35 років.

Як відомо, минулого року Альберта стала першою провінцією Канади, в якій українська мова допущена як викладова мова в початкових і середніх школах.

Мистця Любослава Гуцалюка відмічено в книзі „Хто є хто"

Ню Йорк (Л. К.) — Цієї неділі, 18-го серпня, на Союзівці відбудеться виставка картин видатного нашого мистця Любослава Гуцалюка, відомого не тільки серед української громади і в Америці, але його виставки протягом 19 років відбувались і в Франції, Італії та Канаді, які його імені, з року в рік, приносили чим раз більше популярности, а його картини оздоблювали славні ґалерії світу і звертали на себе увагу численних критиків, преси і глядачів.

Любослав Гуцалюк

У книзі „Хто є хто" на Сході Америки, видання 1975-1976, сторінка 350 — пишуть про нього:

„Любослав Гуцалюк — мистець, народжений 2-го квітня 1923 р., у Львові на Україні, він син Михайла і Степанії з Демидчуків. Любослав Гуцалюк приїхав до Америки у 1949 р., в 1955 році він отримав горожанські папери; студії закінчив в Ню Йорку, у Купер Юніон з дипломом бакалявра; 14-липня він одружився з Ренатою Козіцкою, у них син Ярема. Перша його індивідуальна виставка відбулася у Парижі у 1956-му році у Фольмар ґалерії, а потім також його виставки влаштовувано у інших ґалеріях: Буасвен у 1957 р., Норваль у Парижі у 1959 р., Льоренцеллі в Міляно, в Італії у 1959 році, Джастер в Ню Йорку в 1960 р., В. і В. в Торонті, Онтеріо, в Канаді у 1962 р., Анґль дю Фобурґ, в Парижі в 1963 р., Ґільде Ґерст в Ню Йорку в 1966-68 р., Роллі і Мішо в Бостоні в 1973 р., Арт ЗСА в Ню Йорку в 1958 році, Сальон д'Отомн в Парижі в 1959-63 р., Сальон Ен Депендант у Парижі 1959, 1963, 1965, Одюбон Артістс 1971-72. Його картини є включені в постійних колекціях в Палм Спрінґс, Каліф., у Арт Сентер, Вермонт у Менчестері, а також в нього є приватні колекції його образів, вдома — в Ню Йорку і в Парижі".

У Нюйоркському Метрополітальному виданні, журналу „Американський Артист", знаходиться 8-сторінкова стаття Джоен Мікаель про Любослава Гуцалюка, в якій вона, між іншим, цитує слова мистця: „У моєму малюванні немає ніякого таємного післанництва, ані я не зацікавлений у цьому, щоб мої картини служили знаряддям в творенні соціяльних реформ; моя ціль — принести людям радість і приємність. В мене бажання розказати людям, що на світі ще існує краса".

„СОЛОВЕЙКИ" І ІКЕР ВИСТУПЛЯТЬ НА ОСЕЛІ СУМА

Елленвіл, Н. Й. — Заряд Оселі Спілки Української Молоді Америки інформує, що в суботу, 16-го серпня ц. р. о год. 8-ій вечора тут у мистецькій програмі виступить тріо СУМА „Соловейки" з Філядельфії під мистецьким керівництвом проф. Зої Маркович і письменник-гуморист Іван Керницький-Ікер.

Комуністи підготовляються до захоплення Тайланду і Маляйзії

Вашінґтон. — Американська розвідувальна служба, на підставі комуністичних документів і обсервації руху комуністичних партизанських з'єднань, твердить, що на протязі одного-півтора року комуністи намагатимуться захопити Тайланд і Маляйзію. На підставі тверджень спеціялістів розвідки ЗСА, обидві країни мають приблизно 18 місяців для підготови до боротьби з більшими комуністичними партизанськими з'єднаннями. Інфільтрація в Тайланді вже розпочалася, твердить розвідка. Захоплення сусідньої Камбоджі улегшує комуністам цілу справу, бо деякі партизани і високошколені розвідники проникають до Тайланду у ролі втікачів. Маляйзія під тим оглядом менше загрожена, бо вона не сусідує безпосередньо з комуністичною країною, але в Маляйзії діють досить сильні партизанські з'єднання. Після закінчення війни в Індокитаї і захоплення комуністами Південного В'єтнаму ці партизанські з'єднання все більше дають про себе знати. Під теперішню пору, кажуть чинники розвідки ЗСА, комуністи у В'єтнамі, Камбоджі і Ляосі досить сильні, щоб розпочати партизанську війну в Тайланді і Маляйзії.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНІ ВИСТУПИ В ПОРТУГАЛІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ, ВІЙСЬКОВИКИ СТАВЛЯТЬ НОВІ ВИМОГИ

Лісбона, Португалія. — Боротьба португальців проти прокомуністичного уряду, що його очолює прем'єр Васко Ґонсальвес, продовжується, а неспокої у багатьох містах Португалії набирають чимраз виразніших форм. В політичну боротьбу включилась також армія, головно старшини, які поділились бодай на три групі. Першу групу очолюють дев'ять старшин, викинених з Революційної ради, і їх піддержує більшість цівільного населення та обидві найсильніші політичні партії — Соціялістична і Народних демократів. Вони вимагають уступлення Ґонсальвеса і його уряду та ведуть гостру боротьбу з комуністичною партією, яка, на їхню думку, є причиною всього лиха. Другу групу становлять старшини, які тільки невдоволені з політики прем'єра і його фаворизування комуністів та привласнення їхньої політичної програми. Їх очолює теперішній член „Тройки" і шеф Служби Безпеки ген. Отельо Сараїва де Карвальго. Третю групу творять старшини нижчої ранґи, які йдуть разом з народом і піддержують антикомуністичні акції.

Перша група старшин, з якою симпатизує також третя, опублікувала в середу, 13-го серпня ц.р., оскаржаючий документ проти прем'єра Ґонсальвеса, закидаючи йому, що він почав вводити в Португалії диктатуру „східньо-европейського зразку. В документі вимагається запровадження в країні демократичної системи правління з вільною діяльністю політичних партій і максимальною свободою для кожного.

Група ген. Карвальго, яка також не погоджується з радикальними потягненнями прем'єра Ґонсальвеса і його прокомуністичною лінією, вимагає натомість зміцнення позиції керуючої хунти і опертя новосформованого уряду на сильну армію.

Речники прем'єра Ґонсальвеса признають, що деякі групи стосують сильний тиск на уряд, але заперечують твердження, що антикомуністичний рух піддержують 90 відсотків військовиків.

Радикальні ліві партії на чолі з комуністами повністю піддержують теперішні напрямні політики Ґонсальвеса і засуджують вимоги дев'ятьох офіцерів, називаючи їхні пропозиції „стремлінням до заведення буржуазно-капіталістичної системи".

В тому самому часі, коли в столиці Португалії Лісбоні відбуваються політичні торги, а у північній частині країни чути скорострільні сальви — пів мільйона португальців-католиків зібрались в середу, 13-го серпня, до відпустової місцевости Фатіма, щоб молитись за долю Португалії, яка переживає тепер кризову ситуацію. Церковні провідники у своїх проповідях майже не торкались політичних проблем, не виступаючи безпосередньо проти військової хунти і комуністичної партії. Єпископ Альберто Косме до Амараль звернув тільки увагу, що якби комуністи і військова хунта хотіли ставити перешкоди католикам у Фатімі, то це могло б закінчитись великою трагедією для Португалії.

ПРЕДСТАВНИКИ НАШИХ КРАЙОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЦІЄЇ П'ЯТНИЦІ РАДИТИМУТЬ В НЮ ЙОРКУ В СПРАВІ ФОНДІВ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ ЗСА

Ню Йорк. — Фінансовий Відділ Українського Крайового Комітету 200-річчя Незалежности ЗСА і 100-річчя Українського Поселення в Америці, очолюваний заступником голови цього Комітету мґром Іваном Винником інформує, що цієї п'ятниці, 15-го серпня, тут у приміщеннях Українського Народного Дому при 2-ій евеню відбудуться о год. 6-ій вечора надзвичайні наради представників усіх наших крайових організацій в справі збірки фондів на фінансування української участи в запляннованих на найширшу скалю святкуваннях 200-річчя Незалежности ЗСА та 100-річчя українського поселення в цій країні. Кампанія збірки цих фондів має початися вже 1-го вересня ц.р. і в цій справі вже пороблено ряд підготованих заходів. П'ятницеві наради в Ню Йорку мають обміркувати та вирішити найбільш активну участь у цій збірці репрезентованих ними наших крайових установ та їх членства. Як уже інформовано, бюджет Українського Крайового Комітету 200- і 100-річчя встановлено на чверть мільйона долярів, призначені для видавничих та інших плянів Комітету, як і на допомогу в місцевих акціях. Від висоти зібраних наших власних фондів залежатиме також і висота можливої дотації на наші акції АРВА — Федеральної Адміністрації 200-річчя Американської Революції, яка в багатьох випадках признає різним організаціям і установам „дорівняльні фонди", себто такі самі суми, що їх вони самі зібрали на ті цілі. Тому, що повідомлення нашим крайовим організаціям, із запрошенням їх представників на ці важливі п'ятницеві наради вислано поштою і вони — також з уваги на вакаційний час — і поодинокі організації могли їх своєчасно не одержати, Фінансовий Відділ Українського Крайового Комітету ще цією дорогою інформує та запрошує ці установи й організації, щоб обов'язково вислали на ці преважливі наради своїх представників.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ 200-РІЧЧЯ ЗСА В РОЧЕСТЕРІ РОЗГОРТАЄ ДІЯЛЬНІСТЬ

Рочестер, Н. Й. (Роман Куціль). — З ініціятиви місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, створено, на громадських нарадах 8-го квітня 1975 року, „Український Комітет 200-річчя Америки в Рочестері", до екзекутиви якого ввійшли: Роман Куціль — голова, Люба Шміґель — заступник голови, Оля Король — секретар, адв. Віліям Андрушин — почесний член. Поодинокі комісії очолили: Організаційну — Роман Куціль, Євген Кулик, Микола Єйна; Фінансову — Анатоль Коба, Богдан Лялька; Публікацій та реклями — Харитон Довгалюк, Володимир Пилишенко, Володимир Будзяк; Зв'язків між українською громадою і міськими та стейтовими установами — Люба Шміґель; Зв'язків з українськими організаціями — Марта Шміґель; Зв'язків з етнічними групами — Володимир Будзяк та пресова референтка — Тетяна Гринишин.

Членами Ділового комітету, як представники українських організацій, братств і товариств, є: Нуся Филип, Іванна Мартинець, Марія Крамарчук, Ірина Руснак, Мирослава Приймак, Ірина Михайлюк, Леся Балко, Галя Гулькевич, Василь Гузар, Василь Гринів, Іван Крамарчук, Любомир Шміґель, Іван Сверида, Володимир Гавриляк.

Націлений на пожвавлення і утривалення українського життя, Комітет рішив використати нагоду 200-річних святкувань на це, щоб:

1. Зазнайомити чужомовних співгромадян з українською культурою і українською проблематикою;
2. Простудіювати спеціяльними виданнями історію нашого поселення;
3. Заохотити нашу молодь брати активну і провідну участь в американських громадських установах і американському політичному житті;
4. Зактивізувати якнайбільше число українців до суспільно-громадської праці.

Діяльність свою започаткував Комітет участю в офіційному відкритті святкувань 200-річчя Незалежности ЗСА в Рочестері і спонзорством успішного, під мистецьким і пропаґандивним оглядами, концертом української пісні славнозвісної Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка. А дальше:

(Закінчення на стор. 3-ій)

Український науковець працює над дослідами пістряка

Вінніпеґ, Манн. — Д-р Роман Білоус, професор фармацевтики в Манітобському університеті, є на однорічній відпустці від викладових зайнять, присвячуючи ввесь час дослідам пістряка. Згідно з повідомленням адміністрації університету, д-р Білоус працюватиме в університеті Кентакі в Лексінґтоні, починаючи від вересня цього року.

Д-р Білоус є сином Марії і бл. п. Томи Білоуса, які прибули до Канади із Західньої України ще перед Другою світовою війною. Обидвоє Білоусів здобули вищу освіту в Канаді та працювали як учителі, в Ґімлі, Ман., де й народився їх син Роман.

„Дженерал Моторс" плянує підвищити ціни

Детройт. — „Дженерал Моторс", найбільший продуцент американських автомобілів, повідомив, що плянує встановити 4.4-відсоткові підвишки в цінах на моделі із 1976-го року. Таким чином пересічна підвишка виноситиме 206 долярів, тобто буде дещо меншою ніж передбачали речники автомобілевої індустрії. Урядові економісти і спеціялісти із приватного сектора думають, що за прикладом „Дженерал Моторс" підуть також три інші головні продуценти американських авт, „Крайслер", „Форд" і „Америкен Моторс". Речники Уряду заявили, що Рада для стабільности платень і цін напевно погодиться на підвишки, запляновані корпорацією „Дженерал Моторс", як також іншими продуцентами,

„ГУЦУЛЬСЬКІ ВЕЧОРИ" — НОВІ ЩОТИЖНЕВІ АТРАКЦІЇ СОЮЗІВКИ

Союзівка, Керґонксон (Л.К.) — Щорічно оселю Українського Народного Союзу — Союзівку, її управа старається чимось збагатити: чи то впровадженням різних нових устаткувань, чи прикрашуючи будинки гуцульськими орнаментами, чи влаштовуючи вечори відомих письменників, концерти видатних співаків, музиків, виставки чільних мистців, чи просто ще зовсім молодих талантів. Цього року, у четвер, 24-го липня, за ініціятивою управителя Союзівки Володимира Кваса заімпровізовано „Гуцульський вечір", щоб гостям пригадати чар таких же вечорів у Карпатах. Цього ж дня, на відкриття цього вечора прибув маестро Едвард Козак з дружиною Марією і невісткою Христиною

(Закінчення на стор. 3-ій)

Маестро Едвард Козак перетинає стріґку, відкриваючи „Гуцульський вечір"

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Думали про благословення...

Немає і не може бути сумніву, що президент Джералд Форд та голови урядів 33 европейських держав, підписуючи 1-го серпня ц. р. в Гельсінках разом зі совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим „остаточний документ" — деклярацію Конференції Европейської Безпеки і Співробітництва, думали і вірили, що підписують документ благословення. Ця ж бо Деклярація зобов'язує всіх її сиґнаторів респектувати та обороняти і скріплювати такі основні людські права, як свобода думки, вислову і віровизнання, вільне користування всіми громадськими і політичними правами, вільний обмін культурними, науковими і виховними досягненнями, вільне передавання вісток та ідей і свобода руху для людей, в додатку до таких основних засад взаємовідношення між державами, як: самовизначення, суверенна рівність та невстрявання у внутрішні справи і непорушність кордонів, а будь-які територіяльні зміни можуть зайти тільки мирними засобами.

...підписали прокляття

Але вже перші дні після підписання гельсінкської Деклярації виявили недвозначно, що замість наївно сподіваного благословення, підписано реалістично передбачуване прокляття. Звернув на це увагу також відомий політичний коментатор „Ню Йорк Таймсу" Джеймс Рестон у надрукованому в тій газеті з 13-го серпня коментарі про „совєтське застосування Гельсінків". Цитуючи совєтську „Правду", яка оскаржує західній Спільний Европейський Ринок в тому, що з політичних мотивів відклав до осени цього року рішення відносно господарсько-фінансової допомоги Португалії, та запитує: „Чи не час, щоб західні держави почали здійснювати прийняте в Гельсінках зобов'язання відносно невтручування у внутрішні справи?" Рестон у відповідь каже, що запит „Правди" дуже на часі, але не відносно Заходу, тільки Совєтського Союзу та піддержуваного ним морально і фінансово прокомуністичного режиму в Португалії. Немає бо ані одного принципу гельсінкської Деклярації, якої брутально не заперечив би теперішній португальський режим, від самовизначення народу починаючи, а на найбільш елементарних індивідуальних людських правах кінчаючи.

Джеймс Рестон наводить конкретні приклади з Португалії, але їх в неменшій мірі можна навести і зі самого Совєтського Союзу. Практично гельсінкська Деклярація затіяна совєтськими верховодами з виразною метою: здобути західню апробату дотеперішніх совєтських розбишацтв та народовбивчих практик з одного боку, а з другого боку спаралізувати західню самооборону проти продовжування і поширювання тих совєтських практик.

Президент Форд, промовляючи в Гельсінках, м. ін. сказав: „Історія оцінить не те, що ми тут говоримо сьогодні, але те, що ми зробимо завтра: не обіцянки, що їх ми даємо, але обіцянки, що їх ми виконаємо".

Не треба чекати аж на те, що скаже історія, бо це сказала вже практика заледве двох тижнів: очікувано благословення, а вийшло прокляття.

Добрий приклад

Іллинойська Стейтова Комісія 200-річчя Американської Незалежности в кінці червня призналa Українському Інститутові Модерного Мистецтва (УІММ) в Чікаґо 1,650 долярів дотації порядком т. зв. дорівнювального фонду („мечінґ ґрент") на підтримку проєкту цього Інституту під назвою: „Дереворит як популярне мистецтво в минулому й сьогодні". Проєкт проходитиме протягом одного із вікендів у лютому 1976-го року і центральною точкою цієї програми буде виставка дереворитів українського мистця Якова Гніздовського, який також переведе виклади-демонстрації про цю ділянку мистецтва.

Дотація для УІММ — це правдоподібно перший випадок, що будь-яка українська установа одержала „дорівнювальний фонд" на проєкт відзначення 200-річчя ЗСА. Що УІММ одержав цю дотацію треба завдячувати кільком причинам. Поперше, співдиректорки проєкту Лідія Петруняк-Колюччі та проф. Іванна Іванчук вчасно внесли аплікацію до Стейтової Комісії 200-річчя ЗСА в справі одержання цих фондів. Подруге, як виходить із пресового повідомлення УІММ, організатори проєкту наголошували факт, що одним із головних завдань цього проєкту є стати прикладом для інших громад, щоб організували подібні програми чи виставки. А як відомо, Адміністрація 200-річчя Американської Незалежности (АРБА) у своїх офіційних виданнях завжди підкреслює, що першенство щодо одержання фондів матимуть проєкти крайового або міжнародного значення, або такі, які можуть стати прикладом для інших місцевостей чи організацій. Рішення директорів проєкту УІММ видати памфлет, в якому були б подані поради для інших установ і місцевостей, як організувати подібні програми, як також рішення зорганізувати дві рухомі виставки про дереворитне мистецтво, які зможуть випозичувати школи, університети, музеї тощо, напевно мали великий вплив на те, що Іллинойська Стейтова Комісія 200-річчя Американської Незалежности надала цю дотацію для УІММ. Напевно позитивний вплив мав також факт, що УІММ наголошував те, що виставки в Чікаґо та інших містах ЗСА мають на меті зацікавити не тільки українських мешканців, але ціле населення даної місцевости.

Організатори проєкту Українського Інституту Модерного Мистецтва в Чікаґо застосувавши правильні заходи в їхніх стараннях одержати дорівнювальні фонди, дали добрий приклад. Їхні методи можуть послужити таким добрим прикладом для інших наших установ і громад, які бажали б одержати дотації на свої проєкти, зв'язані з відзначенням 200-річчя ЗСА. Можливості одержання таких дотацій дуже добрі. Поперше, Джон В. Ворнер, директор Адміністрації 200-річчя Американської Незалежности, недавно рекомендував, що якщо Конґрес схвалить законопроєкт, який пропонує асиґнувати додаткових 9 мільйонів для АРБА, то принаймні половина із цієї суми повинна бути призначена для жіночих і етнічних організацій. Подруге, Рада директорів АРБА звернулася до своїх стейтових і територіяльних комісій, щоб вони окрему увагу звертали на проєкти жіночих, молодечих і етнічних організацій, коли у вересні одержать по 40,000 долярів на дорівнювальні фонди. Потретє, дуже важливим є те, що в кінці червня АРБА створила Крайовий Етнічно-Расовий Союз для відзначення 200-річчя Американської Незалежности, в скороченні НБЕРА, який має на меті заохотити етнічні і расові групи до участи у відзначуванні цієї преважливої річниці. Значить, АРБА виявляє окреме зацікавлення проєктами етнічних груп.

Це зацікавлення треба використати.

К. Крупський

НАКЛЕПНИЦЬКІ СПОГАДИ

(2)

Дейвід Бурґ народився в Росії, а тепер є співробітником „Ди Сандей Таймс" і „Ди Обзервер" у Лондоні. Джордж Файфер — Гарвардський випускник права. Крім цього він студіював право на Московському університеті і, між іншим, є автором таких праць англійською мовою як „Судівництво у Москві" і „Дівчина з Петровки" (Свого часу автор цих рядків реферував на сторінках „Свободи" його першу із двох названих книжок, висловлюючи признання за ґрунтовне розуміння совєтської теорії права і практики).

Файфер протягом двох років збирав матеріяли для спільної праці з Дейвідом Бурґом, і їхня книжка була опублікована в Ню Йорку в 1972 році видавництвом „Стін енд Дей" п. н. „Солженіцин — біографія". Це направду солідна праця, оперта на всіх доступних джерелах та опитах тих осіб, які знають Солженіцина з дитячих літ, зі шкільної лавки, війська, тюрем і невільничих таборів.

Ця, понад 370 сторінкова, більшого формату книга читається з цікавістю тому, що в ній мова про небуденну людину із такою ж силою волі і талантом. Солженіцина ніколи не манили розкоші і вигоди, які він своїм талантом міг легко здобути навіть у совєтській системі. Однак, він виступив проти цієї системи і то в унікальний спосіб.

Солженіцин нераз заявляв те, що за правду він готов умерти, і це не є тільки порожні слова. За тими словами стоїть його рішучість. З другої сторони, знаємо те, що на протязі довголітнього совєтського терору було чимало визначних людей, які також без страху ставили чоло комуністичному теророві. Такі люди траплялись серед творців культури, серед науковців, а навіть військових полководців, як напр., маршал Тухачевський, але, як знаємо, комуністична система їх безжалісно розторощувала, а з ними і кожного навіть запідозреного в найменшому спротиві.

Солженіцин немов чудом проходив через усі застави, приготовлені на нього. Серед високоякісних рис характеру Солженіцина, як постійна працьовитість, точність, наукова професія (інженер), гін до справедливости і сила волі, не бракувало ніколи і сприятливих обставин, які, здається, завжди були в ідеальній гармонії з його прикметами і виводили його з усіх найгірших ситуацій.

І дивно, Солженіцин не ганявся за славою і не впивався нею й тоді, коли вона сама приходила до нього. Наприклад, в грудні 1962 року Хрущов улаштував прийняття для вшанування совєтських мистців і письменників, на яке запросили також і Солженіцина. Хоч Хрущов до того часу не зустрічав Солженіцина, то, однак, він запримітив Солженіцина, коли той увійшов до залі, (мабуть пізнав зі світлин. Хрущов ще поки побачив Солженіцина слухав деякі його твори, читані одним артистом. Очевидно, Хрущов не визнавався на літературі, але хотів використати Солженіцина в політиці) і сказав: „Товариші, Солженіцин є серед нас", а, сказавши це, почав оплескувати, до чого приєднались усі присутні.

Солженіцин, хоч і „вим'ятий, як корові з рота одежі", був центром уваги на прийнятті, але, не зважаючи на це, до кінця прийняття залишився абсолютно беземоційним, а повернувшись додому, сів до стола і написав „Молитву", в якій висловив свою глибоку і легку віру в Бога. Наведені слова частини молитви є зворушливі для читача, а особливо для того читача, який знає про те, що автор молитви був вихований в брутальній диктаторській і атеїстичній системі.

На протязі декількох років Солженіцин виступав з доповідями на різних зібраннях, і коли розпочалась на нього нагінка, вона мимоволі відображувалась присутніми таких зібрань, бо одні слухачі зі схваленням оплескували доповідача, а другі намагались бентежити його. Солженіцин не захоплювався тими, що оплескували, але його не бентежили організовані протести проти нього. З вірою в призначену йому місію, він виробив у собі відпорність і міг промовляти до найбільш ворожо настроєної авдиторії. Він продовжував доповідати, аж поки влада заборонила йому виступати на зібраннях.

Зовсім не перебільшимо, коли скажемо, що Солженіцин перейшов дорогу, на якій мільйони не видержували. Коли читаєте названу біографію, то приходите до висновку, що шлях Солженіцина — це історична неповторність.

Хтось міг би подумати, що Солженіцин терпів тільки в тюрмах. Від часу звільнення його з концентраційного табору в 1953 році до часу вигнання його закордон в 1974 р., він пережив таке, що не кожен міг би видержати. Лише кілька років за Хрущова він прожив більш - менш, як на совєтські умовини, нормальним життям, але, як прийшов до влади Брежнєв, то справа змінилась. На Солженіцина почалась брутальна нагінка. Спочатку його виклю-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВАТИКАН І НАШІ ПОЛЬСЬКІ СУСІДИ

ВІД РЕДАКЦІЇ: „Вісті з Риму", бюлетень Українського Пресового Бюра, що — як відомо — часто віддзеркалює опінію Блаженнішого Патріярха Йосифа, опублікували у своєму виданні з 10-го липня ц. р. статтю: „Наші сусіди — у східньому бльоці комуністичних країн та в західньому плюралістичному суспільстві". Нижче передруковуємо цю статтю як з уваги на подані в ній інформації, так і на коментарі до них.

3

В чому ж бачить кард. Баджджо, який займає високий пост у Церкві, очолюючи Конґреґацію для єпископів, причини цього феномену? Його дослівна відповідь: „... думаю, що існує одна причина, впадаюча в очі, і вона чинить те, що польська ситуація є чимось єдиним. Ідеться про історію: Церкву зідентифіковано з історією народу, яку створили терпіння. Зі сходу і заходу, з полудня і з півночі, Польща завжди ставала жертвою когось і Церква... переживала й терпіла цю трагедію, цю драму... Останнім епізодом є те, що 3,000 священиків померло в таборах смерти... Вони вмерли тому, що були священиками і як такі були лідерами, провідниками народу, були експонентами ,польськости', це значить — самої душі народу". В дальшому перебігу інтерв'ю кардинал Баджджо на підставі своїх спостережень величає віру і прив'язаність до Церкви усіх шарів польського суспільства і в цьому бачить „великий секрет" польського народу, якщо мова про майбутнє Католицької Церкви у Польщі.

Не входимо в аналізу цілої історії польського католицизму, не будемо зупинятися над тим, як цей католицизм устосунковувався до народу, християнство якого сплелося також із історичною долею народу, з тією тільки різницею, що це християнство було східнє, не будемо пригадувати про те, як упродовж історії трактовано це християнство (схизматики, християнство підозріле, уніяцьке, терен до місіонарювання і навертання), — Не будемо скаржитися на те, що цієї проблематики ще й сьогодні не розуміють різні достойники і поляки в різних шарах церковного і єрархічного суспільства. Польський патріотизм — це сама католицька душа польського народу; український патріотизм і сплетення долі Помісної Української Церкви з душею народу — це в очах багатьох істориків і в християнських сусідів „націоналізм"... Застосовується дві мірки і дві оцінки до двох сусідів - народів і надальше культивується віджилі й нещасливі образи розуміння того, що є дійсним християнством. Бож християнами й повноцінними католиками є також і ті понад мільйон насильно вирваних зі своїх прадідних земель вірних української Церкви, які стали „сектором" у Христовій Церкві та „секретом" у теперішній Польщі в тому сенсі, що невідомо, як називаються вони по своїй національності і по своїй церковній приналежності. Щобільше, їм не вільно себе правдиво назвати, вони не мають права мати свого власного пастиря, вони мають анонімно вмерти... Це дуже важливий причинок до історії терпінь упродовж історії „зі сходу й заходу, з полудня і з півночі"... На жаль, не підхлібний і не похвальний в історії вселенського християнства, а ще більше у сусідських взаєминах між народами й Церквами - сусідами.

Та не минуло кілька днів, як світова преса в супроводі ватиканських радіомовлень та радіо звітувань принесли нові вістки, які стосуються сусідських українсько - польських взаємин в етнічному та в церковному розумінні. Мова йде про лист - звернення єпископа Рубіна з нагоди 600-ліття створення митрополії латинського обряду у Львові.

Єпископ Владислав Рубін є делеґатом примаса Польщі для душпастирських справ польських еміґрантів. Разом із тим він є генеральним секретарем Синоду єпископів цілої Католицької Церкви. Як говорять польські журналісти, сп. Рубін належить до т. зв. польського „лаббі" в римській курії.

За своїм походженням — національним та церковним — він по батьківській лінії вірменин, по материнській — русин - українець. По теперішньому своєму переконанню — він поляк - католик.

Якраз з уваги на свою генеалогію та ще більше з уваги на своє церковне служіння в характері генерального секретаря Синоду єпископів Вселенської Церкви цікавим було почути його голос і його думки, висловлені у листі до польської еміграції. З прикрістю відмічуємо, що все, що наговорив сп. Рубін у своєму зверненні, не відбиває ні об'єктивної історичної правди, ні християнського вселенського мислення, до чого зобов'язувало б його генеральне секретарство такого достойного й важливого тіла, яким є Єпископський синод Цілої Церкви. У своєму листі він і далі є невільни-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Лисак

МІСТО

Для багатьох з нас вакаційна відпустка вже скінчилася, і ми повернулися до великих міст, в яких проживаємо. Є люди, які, хоч нарікають на теперішні обставини у великих американських містах, зокрема постійні загрози нападів, грабунків і жахливих вбивств, проте водночас заявляють, що „на глухій провінції вони б занудилися на смерть". Та є деякі, для яких життя у теперішніх великих містах є тільки конечним злом, зумовленим тим, що місто є джерелом їхнього заробітку на хліб насущний... Кладу наголос на слово „теперішні", бо ще не так давно ті самі міста були набагато кращими, приємнішими і без порівняння безпечнішими.

У далекому дитинстві я знала сільського хлопчину, який, пасучи корови, завжди споглядав з тугою на захід. Бо там, на захід від його села, було вимріяне місто Львів. Хлопчина пристрасно мріяв про те, щоб у цьому гарному, наче овіяному легендою, місті „ходити до шкіл", тобто здобути освіту й нею відкрити собі двері у кращий світ. Величезними зусиллями, на які ледве чи спромоглося б теперішнє, виховане у достатках і люксусах, покоління, хлопчина перемінив мрію в діло. Про те, як він здобував освіту, зайво розказувати. Кому тепер цікаво слухати, як він прокидався о четвертій годині ночі і нащупував у темряві вказівки стінного годинника, щоб перевірити, чи бува, не заспав. Бо до поїзду, яким щоденно доїздив до школи, треба було йти дві години „з гаком". Кому цікаво, як брів болотнистими пільними дорогами й стежками, не раз у сльоту, промоклий до нитки? Що він завжди відчував голод, бо пісна картопля і чорний хліб не могли наситити молодого організму. Що в нього навіть не було одягу „про свято", тільки старий, витертий, латаний мундурок? Що йому ставало млісно, коли багатші товариші їли білі булки, ще й з маслом чи навіть з шинкою. Правда, білих, пахучих, свіженьких булок було в місті хоч гать гати, але в нього не було на такий „люксус" грошей. Це можуть зрозуміти тільки ті, які в молодості переходили подібну тверду школу життя.

Я дуже не люблю історій зі сумним закінченням, і тому з приємністю пишу, що колишньому вбогому сільському хлопчині, який вже є дорослим чоловіком, живеться тепер непогано. Мільйонером він вправді не є, але живе вигідно й в достатках. Хоч мусить, як усі ми, працювати важко, проте може купити собі, що забажає. Біла булка з маслом і шинкою вже давно перестала бути „люксусом". Проте, містом, у якому живе, і яке хизується назвою „метрополітального", він ніяк не захоплений. Мимо того, що в хаті є центральне огрівання, і він не мусить, як у молодості, носити ріща з лісу, щоб сяк - так нагріти приміщення. Хоч є подостатком гарячої і холодної води, і не треба носити її, як колись, з далекої криниці. Хоч можна освітлити хату як палату, і не треба сліпати при нафтовій лямпочці зі скелком число п'ять... Хоч не треба місити болота, бо авто завезе, куди душа забажає. А вже зовсім не треба зриватися о четвертій годині ночі й нащупувати руками вказівки годинника...

Скажете: „химерна людська вдача? Чим людина більше має, тим менше його цінує?" — Ні. Справа в чомусь зовсім іншому. Навіть не у постійних небезпеках і страхіттях, які чигають на кожному кроці у теперішньому великому місті. Люди, які виховалися у найтвердшій школі життя, не є боягузами. Справа навіть не в хворобливій метушні, галасі й напруженості, притаманних „метрополіям".

Там, як колись з тугою він дивився в сторону великого міста, так само він вичікує нетерпеливо вільних від праці днів, так званого „вікенду", щоб виїхати з великого міста до „хати в лісі", яку збудував власними руками. Тільки там прояснюються його очі, він відживає, стає бадьорою людиною, яка радіє життям. Я наважилася спитати його, чому? — „Я дитина природи, — відповів. — Я хочу почути вранці пташине щебетання, шум дерев, пахощі лісу. Хочу дивитися, як росте дике зілля і ті квіти, які насадив коло хати. Щоб під поріг прибіг до мене веселенький „чіпманк", якого годую хлібом. А за ним прибігли вивірки і прилетіли синьопері сойки. Вони всі вже мене знають і не бояться мене. А коли я зустрічаюся з людьми, то це доколичні фармери, теж добрі знайомі. У цих людей землі зовсім інша вдача, як у жителів міст. Вони ніколи не зроблять вам кривди, а навпаки — радо допоможуть в потребі. У них ще нема того безпощадного еґоїзму, який панує у містах. Вони не обманюють, не використовують людини. Вони чесні, як земля, і як земля терпеливі та лагідні. Це добрі люди, які шанують закони справедливости".

Відповідь була майже вичерпуюча, проте я замітила: „У містах теж бувають добрі люди і деяку красу при-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ОЛЬГА МАК

ІСТОРІЯ ПОЛОВИНИ ВИШИВАНОГО РУШНИКА

(9)

— Дорого та мило, — відповідає жінка готовою формулою. — Пиріжки пшеничні, свіжі, ще й гарячі. Було б мені раніше винести — вже давно і розпродала б. Та чоловік приніс бебешки з різні ранком. Поки я їх зварила, поки посікла, поки тісто розчинила — припізнилася. Беріть, дамочко! Там такі добрі — не від'їсися.

Вона підносить краєчок теплої хустки, підносить грубу верству часописів, просяклих товщем, підносить урешті ще більше прооливлений білий рушник (не вишиваний — звичайний) і врешті показує мені свій крам: тісненько і рівненько складені, смажені у соняшниковому олії пиріжки. О боги, та від цього видовища можна було апоплектичного удару дістати!

Продавчиня привітно щебече, заохочує і хвалить свій крам з фаховістю абсольвента торговельної академії. Смішна, наївна жінка! Я і без її прихвалянь маю охоту ковтнути за одним махом усі ті пиріжки, разом з теплою хусткою, газетами, рушником і навіть кошиком. Не торгуюся більше, бо не витримую. Плачу гроші й тут же починаю їсти. Один, другий і третій. До жінки підходить ще двоє безпритульних хлопців зі злодійкуватими очима і розмашистими рухами.

— Не бійся, фраєрко, ми — чесно! — заспокоюють вони продавчиню, яка вже надулася квочкою, готова захищати свої пироги, мов курчат перед шулікою.

Справді, обдертюхи поводяться чесно: кидають жінці гроші, набирають по оберемкові пирогів і трощать.

Ви, пане Маріяне, уявляєте собі багато різного, але, думаю, трохи важко буде Вам уявити Ольгу Мак, — оту, яку маєте на знімках, — як вона стоїть на засміченій торговиці біля почорнілого й порудiлого (у Кривому Розі від руди все руде) дерев'яного стола та в товаристві двох злодійчуків уминає пироги з бебешками. Недостойно? Неестетично? Не належить до доброго тону? Може. Але мені тепер, коли згадую той момент, стає просто смішно. Уявляєте собі — таблйо! Сюжет, гідний нашого незрівняного ЕКА!

Охочих на пироги з'являлося все більше, і я поспішила купити ще три. Але вже не їла — вирішила взяти додому. А собі сказала, зібравши спокусу в жменю: „Годі! Ще може пошкодити". Сказала, вірніше, подумала у фатальну хвилину...

І нарешті, дорогий пане Маріяне, після такого довжелезного вступу, що побив усі рекорди наших батьків народу з їхніми промовами під час Другого СКВУ, підходимо до головного — до рушника.

Як я Вам уже писала, продавала його немолода жінка, яку з віддалі часу бачу, мов крізь туман. Гадаю, що їй було з 50 років, але не ручу. Стояла при самому виході з базару, заховавши від холоду руки в рукави, а через них, мов високо прив'язаний фартух, звисав вишиваний рушник.

Ви помиляєтеся, пане Маріяне, коли уявляєте, що та жінка простягала руки і просила купити рушник. Так не було. У ті часи ні прохання ні благання нікого не зворушували. Людські серця виробили відпорність і на сльози, і на страждання, і на саму смерть. Занадто бо вже вони були буденним явищем, занадто бо вже були близькі до грані простягання рук і ті, які ще їх не простягали.

Ні, власниця рушника не простягала рук і нічого не просила. Напевне, вже була навчена досвідом. Вона стояла мовчки, стояла непорушна, як камінь, і по ній було видно, що нічого не чекала і що сама не вірила в появу покупця.

Я бачила її при вході на базар, але минула, як минається стовб чи деревину, байдужа і до неї і до виставленого на продаж рушника. Напевне минула б і при виході, коли б не ота кам'яна непорушність, коли б не оте почуття глибокого, невисловленого смутку й безнадії, вирізьблені на поморщеному обличчі.

Мене щось торкнуло.

— Скільки? — спитала, взявши за кінчик рушника.

— Кілограм, — коротко відповіла жінка, не міняючи пози і не виявляючи найменшої надії на продаж.

— Я хліба не маю.

— Кілограм, — повторила жінка і додала поянення: — три рублі.

Купно було довершене без торгу і без одного слова більше, ніж отут сказано. Жінка байдужо прийняла від мене зелену троячку і поволі зрушила з місця. А я також без утіхи придбання і без жалю за трьома рублями вкинула рушника в кошик і поспішила додому.

Пане Маріяне, не екрию, що приємно мати серед людей добру думку про себе, але підтримувати незаслужену переоцінку — нечесно, і ледве чи ця історія послужить взірцем української духовости для нашого молодого покоління, родженого вже тут, на чужині. Коли ж говорити про виміри внутрішніх прикмет людини, то доводиться признатися не до величі духової сили, а до слабости характеру. Адже я купила, вірніше сказавши, придбала за безцінь, того рушника зовсім не тому, що оцінила його мистецьку вартість. Коли хочете знати правду, то той рушник мені навіть зовсім не подобався: грубе конопляне полотно, погано вибілене, узір якийсь мішаний, вишитий великими червоними і чорними хрестиками. Інша річ, що вишивки було багато (я аж по багатьох роках догадалася її зміряти і виявила, що там було 46 сантиметрів ширини на 85 довжини по обидвох кінцях), і я кількість роботи оцінила з першого погляду. Але ані не це мене спокусило при купівлі. Рушник мені тоді взагалі не був потрібний, і викидати на нього останнє — було марнотравством, яке, признаюся по секрету, лежить у моїй натурі від народження й досі. Я купила той рушник тому, що мені стало шкода жінки. Купила тому, що день для мене випав радісний, що голодний шлунок по кількох тижнях був бодай частково зацитьканий пирогами з бебешками. Але невідомо, чи я би на другий чи третій день, сівши знову на морк'яно-водну дієту, не пожалувала би своєї необачности.

Ні, ні, пане Маркіяне, про якусь мою духову силу тут не доводиться говорити.

А пиріжки з бебешками я таки відпокутувала. З'їла я їх три на базарі, з'їла ще два, прийшовши додому. Чоловік мій не вступив до хати в обідню пору — переказав через сусіда, що дуже зайнятий, і з їдальні повернувся просто до інституту. Я була дуже тим огірчена, бож мені хотілося також почастувати його пиріжком, поділитися з ним новиною — повернення позички, а він, мов на злість, не прийшов. І я з досади з'їла ще два пироги. З'їла б й останнього, та якось усе ж совість не дозволила.

(Продовження буде)

До земляків Станиславівщини

Комунікат Центрального Комітету Станиславівщини

Дорогі Земляки!

З причин незалежних від нашого Комітету, друк Альманаху Станиславівської Землі припиняється на кілька років. На підставі рішення нашого останнього З'їзду, ми не могли скликати наступного З'їзду, аж доки не буде закінчений друк Альманаху. Щойно тепер можемо подати Вам радісну вістку, що згідно з запевненням друкарні, друк Альманаху буде викінчений до кінця місяця вересня 1975 р.

Змістовно Альманах скористав на припиненні, бо пощастило включити в ньому ще деякі важливіші матеріяли, що не були нам доступні в минулому. Альманах збільшено до коло 1,000 сторінок, замість плянованих 800. Поміщено біля 500 ілюстрацій з різних міст і сіл станиславівської землі. Знавці видавничого діла, які бачили вже видрукувану частину Альманаху, висловили думку, що буде це одне з найкращих із поміж подібних видань.

В останніх роках кошти друку, паперу, кліш і переплету, значно зросли, як і все інше, і тому Комітет звертається до Вас, Дорогі Земляки, з проханням негайно виконати Ваші зобов'язання щодо цього видання. Землякам, які вже вислали свої пожертви на цю ціль, складаємо оцим щиру подяку, бо вони вможливили нам довести діло видання Альманаху до цієї передостанньої стадії. Тепер черга на всіх нас, Земляків Станиславівщини, докінчити це велике діло. Жертводавців, які вже переслали свої пожертви, прохаємо ласкаво побільшити її і вислати якнайскоріше додаткові суми. Всіх інших дорогих Земляків, які ще не вислали своїх пожертв, прохаємо це зробити негайно. Імена жертводавців будуть проголошені. Сподіваємося, що ніхто з Вас, Дорогі Земляки, не бажатиме залишитись забутою дитиною станиславівської землі.

Усі пожертви на переписку у фінансових справах просимо ласкаво слати на адресу:

Mr. Eugene Lutzky
39-26 65th St.,
Woodside, N. Y. 11377
USA

Після передчасної смерти нашої незабутньої землячки й фінансової секретарки нашого Комітету сл. п. Осипи Грабовенської, фінансові справи Комітету перебрав Евген Луцький. Він веде реєстр жертводавців, що буде проголошений, і до нього просимо посилати свої пожертви.

Дорогі Земляки! Історія Вашої рідної землі представлена у великій, багатоілюстрованій книзі Альманаху, буде скоро у Ваших руках. Приготовляємось до наступного З'їзду, на якому одержите цю цінну книгу. Про час і місце З'їзду повідомимо Вас окремим комунікатом. Щоб забезпечити появу цієї дорогоцінної книги та приємний для всіх З'їзд, мусимо одержати активну піддержку кожної дочки і сина станиславівської землі, і то — негайно!

За Центральний Комітет Станиславівщини:
Богдан Катамай, голова

Реставрують старовинний замок в Луцьку

Луцьк. — „Радянська Україна" з 6-го серпня ц.р. інформує про реставраційні роботи біля старовинного замку в місті Луцьку, на Волині. Зацікавлення науковців викликає зокрема замкова площа з часів XVII століття, по якій „проходили повстанці на чолі з Северином Наливайком, війська Богдана Хмельницького, колони робітничих і селянських демонстрацій 1917 року". Створена для цього науково-реставраційна комісія оновлює архітектурну пам'ятку — катедральний косцьол. „У ньому, — пише газета, — відкриється музей історії, релігії та атеїзму. Товстостінну вежу в'їзду всю займе краєзнавчий музей. А з її висоти туристи оглядатимуть сучасне місто". Тепер творча група Київської студії науково-популярних фільмів знімає з цієї високої вежі панораму сьогоднішнього Луцька.

ВАТИКАН І НАШІ ПОЛЬСЬКІ СУСІДИ

(Продовження зі стор. 2-ої)

ком тенденційних і негідних з історичною правдою оцінок, прикрашених ще й дуже вузьким польським патріотизмом (не радо відкликуємося, тому оминаємо окреслення — шовінізм, націоналізм). Такі листи не можуть служити об'єктивній перевірці, об'єктивному виправленню і, на основах Христової благовісті, побудованню взаємин між двома, зі своєї природи глибоко віруючими, християнськими народами. Ми свідомі того, що в обох народах існують ресантименти, що походять з історичного й недавнього минулого. Те минуле, хоч не раз мало світлі моменти, було також трагічним. Можна б класти на вагу і важити, хто винен, або хто більше чи менше винен. Та в Святому Році краще прямувати й прагнути до замирення, до покаяння і до постанови бути кращими різьбарями сусідських взаємин, як це не раз були наші предки, чи навіть наші сучасники. Саме ж є особливим посланництвом священиків і церковних ієрархів. І цього не вільно забувати навіть тоді, коли повірене стадо ще далеко не дозріло до ясних візій майбутнього і живе та реагує з темряви давнього, чи навіть недавнього минулого.

Радимо спископові Рубінові, хоч наша рада приходить спізнено, бо лист-звернення вже стався прилюдним, вглибитись у свою власну особу і запитати себе: яка історична доля Церкви і де вона тепер, та Церква, а також нарід, дитиною якого була його власна мати? І друге: те ж саме питання щодо історії і сучасности вірменського народу і його Церкви? Чи ці Церкви будь - коли були „інвазорами", загарбниками Церквами і завойовницькими народами, питаємо спископа Рубіна? І друге, радимо спископові Рубінові таки пильніше простудіювати історію взаємин сусідніх Церков і народів.

Щоб не було неясностей, відмічуємо наступне: ми співболіємо з тими польськими християнами, які в роках останньої війни між двома загарбницькими імперіялістами — німецько-гітлерівським і російсько-комуністичним — понесли стільки терпінь і жертв. Не очікуємо зараз співчуття з польського боку, але об'єктивної оцінки, що й українська Церква в обох її вітках і український народ, конфесійно ще не об'єднаний, поніс не менші жертви і несе їх по сьогодні, опинившись між двома молотами зі сходу і заходу. Щобільше, що Церкву і нарід на їхніх прадідівських землях приречено стерти з лиця землі і викреслити з дальшого історичного буття: мільйони ратувалися, ставши емігрантами, як і велика кількість поляків, та поселившися в чужих країнах.

Рубін болів над втратою „Львова і земель та церковної організації" у Західній Україні. Розуміємо цей біль, і якби українці були господарями на своїй землі, напевно старалися б розв'язувати й це питання в дусі справедливости, побудованої не на принципі посягання по чуже і принижування та давлення свого брата, але на засадах доброзичливого сусідства, в дусі християнської любови. Якою б та історія не була, то Львів, столиця галицьких українських князів (сп. Рубін це забув), це місто, що стало вийнятковим символом, а може дороговказом для вселенського християнства. Чейже в цьому княжому городі віками існували поруч себе і в сусідстві аж три католицькі Архиєпископства трьох різних по своїй людській душі народів і Церков. Радше не спечерімося за те, чому вірменська Церква опольщилася та златинізувалася, а Церква Києво - галицької митрополії та всієї Руси мусіла віками боронитися перед таким же облатиненням та спольщенням, принісши в цій обороній боротьбі великі втрати й жертви навіть у чисто біологічній своїй субстанції.

Це правда, що Львівське латинське архиєпископство де факто не існує і можна тільки жаліти, коли історію Церкви і її земне паломництво розцінювати із вселенської точки зору, а не з-за межі свого загумінку, що цей княжий город тратить щось незвичайно цікаве і питоме йому у світі. Але так же само зметено з лиця землі Вірменську митрополію, а ще більш жорстоко й криваво змітається з Української землі Галицьку митрополію. Запитаємо далі: де поділися старі епископства Руської Церкви: Перемиське, Самбірське, Сяніцьке, Холмське, Луцьке, Полоцьке і т. д.? Чи вони впали тільки жертвою далеких загарбників, а чи не було там і сусідських рук? Бо ось сп. Рубін пригадує велику річницю створення латинських - польських спископств перед 600 роками королем Казіміром Великим. Забуває сп. Рубін сказати, як поставали ці спископства. При кінці XIV ст. справді було створено спископство латинське в Галичі, але жертвою цього впала і митрополія Галицька, яка там існувала далеко перед тим, і сам Галич, як престольний град галицьких князів, наступників короля Данила Романовича.

Львів, столичний город трьох католицьких митрополій, осиротів. Немає в ньому ні одного католицького архиєпископа. Одні вимирали, інших епископів заслали, інші „вигнані правди і Христа ради". Але для всіх християн він повинен залишитися великим символом і знаком до спам'ятання.

Католицька Церква в Польщі дістала принаймні „з дар" свої історичні спископства на своїх історичних, але втрачених колись, західних землях — може це рекомпенсата химерної історії?

Помісна Українська Церква на всіх своїх історичних землях втратила свої епископства і всіх своїх Владик і сталася Церквою під'яремною, що — коли б хтось з українських владик, до того ще як делегат Патріярха Київської митрополії та всієї Руси і великий достойник у правлінні Вселенської Церкви, звернувся з посланням до вірних старої Перемиської епархії з нагоди її не 600-ліття, але, наприклад, тисячоліття її історичного буття, посланням подібного змісту до вірних емігрантів з Перемиської землі, а їх не менше, ні польських львів'ян, то, поперше, таке послання напевно б шовіністичним і націоналістичним, а по-друге, таке послання промовчали б у радіомовленні і радіозвідомленні Ватиканського радіожурналу... Та це тільки мислення категоріями, які у філософії окреслюються як „футурібілія". Повертаючись до дійсности, скажемо, що єпископові вільно і треба комунікуватися зі своїми вірними польськими емігрантами, але водночас нехай нам вільно сказати також, що листи - звернення такого змісту ніяк не служать пастирству душ і аж ніяк не можуть бути орієнтиром для віруючих християн обох народів і візією, яку варто б здійснювати у Вселенській Церкві Христовій, якщо мова про Церкви й два народи - сусіди, приречені на те, щоб жити й творити нове, сповнене Духом Святим християнське життя, життя глибокої віри і благочестя.

(Кінець)

НАКЛЕПНИЦЬКІ СПОГАДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чили зі Спілки Советських Письменників, а відтак почались організовані інтриги, залякування і пропаганда проти нього, як проти зрадника, який в часі війни „вислуговувався німцям".

В пресі, коли критикували його, то змінювали його прізвище, яке з додатком „Ісаєвич" піддавало читачам гадку, що Солженіцин є жидом.

Не від речі буде те, коли при цій нагоді вкажемо, що маленькі прояви советської пропаганди з метою очорнити Солженіцина дійшли вже і тут на американському континенті. В загальному, американська преса виявляє симпатії до Солженіцина, який тепер є у відвідинах в ЗСА, але вже трапляються і неприхильні Солженіцину голоси, і нам треба мати на увазі це, звідки ті голоси походять.

Однак, підсумовуючи ту величезну кількість статтей, написаних в американській пресі про виступи Солженіцина, бачимо, що всупереч урядовій політиці, широкі кола американської спільноти серйозно беруть під увагу перестороги Солженіцина і належно здають собі справу з загрози, яку становить для світу диктаторська система комунізму. Пересторога Солженіцина є дуже на часі і напевно, що ніякі інші твори, створені найбільш геніяльними мистцями писаного слова, не виконали того завдання в боротьбі з тоталітаризмом-комунізмом, яке виконують тепер твори Солженіцина, що назавжди здерли маску з тієї брутальної системи.

Тяжко уявити собі, як виглядав би сьогоднішній політичний світ без Солженіцина. Зовсім слушно зауважив президент УНР Микола Лівицький у його статті „Завершення" в Гельсінках і Солженіцин" („Свобода" ч. 143), що деякі протикомуністичні акції політичних емігрантів ставали докучливими урядовим чинникам Заходу. Солженіцин вніс щось нове та ефективне в боротьбу з тоталітарним комунізмом. Він влив нову сильну енергію і збудив багато політиків з летаргії.

Наприклад, на протязі останніх років в часі Тижня Поневолених Народів, який щорічно припадає на третій тиждень місяця липня, в американській пресі дуже рідко траплялись згадки про Тиждень Поневолених Народів. У цьому році ми завважили багато статтей про відзначення цієї події, а деякі статті були поміщені таки вгорі першої сторінки. Наприклад, так зробив престижевий католицький часопис Сент Пол у Міннесоті „Ди Вандерер" з датою 31-го липня, в якому на першій сторінці великими літерами видніє заголовок статті „Поневолені народи одержують підтримку". У тексті статті Україна зарахована до тих поневолених народів, але найцікавіше те, що всі ці статті про поневолені народи нав'язують до виступів Солженіцина як оборонця поневолених народів.

Тепер Москва здає собі справу з того, якого нищівного удару завдають її системі твори Солженіцина і тому вона намагається всяким способом очорнити ту людину. З цією метою появились у ЗСА спогади Решетовської англійською мовою, бо для кого і в якій інший цілі потрібні ті спогади?

Навіть не пробуємо давати огляду на назву біографічну праці про Солженіцина, бо такий огляд виріс би на велику статтю, коли б подати тільки частину з того, що гідне уваги. Охочим радимо познайомитись з цією книжкою, в якій крім опису життя письменника можна знайти відповідь на декілька суперечних поглядів на саму творчість Солженіцина, а серед них і на питання, якого маштабу письменником він є, великим чи пересічним. Є він тільки мемуаристом, як це дехто з українців думає, чи письменником із певним літературним жанром і стилем.

В книжці є багато цитат інших відомих письменників як прихильників, так і завзятих ворогів Солженіцина (розуміється, його вороги є тільки в Совєтському Союзі), а написана вона з повним знанням предмету.

Вкінці варто згадати, що в книжці є декілька коротких згадок про українців. На 166 сторінці сказано, що навіть після сповільнення терору, партія дозволяє на дальший тиск на „правдивих ворогів", таких, як українські націоналісти. На сторінці 248, описуючи конгрес Спілки Советських Письменників, на якому була започаткована нагінка на Солженіцина, є згадка про голову Спілки Українських Письменників — Олеся Гончара, який тоді зайняв прихильне становище до справи Солженіцина. На сторінці 19, в описі багатонаціонального характеру населення міста Ростова, сказано, що тут росіяни й українці були найчисленнішими з-поміж інших слов'ян.

(Кінець)

МІСТО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

роди, як дерева й квіти, теж можна знайти"...

Я урвала, бо в цій хвилині мені стала перед очима головна вулиця великого міста, де я вже довгі роки працюю. Що з того, що управа міста і великі підприємства намагаються з усіх сил зберегти естетичний вигляд середмістя? Що з того, що великим коштом вони засадили декоративні дерета й квітники, коли юрба закидає їх щоденно огидним сміттям? На хідниках, під деревами, серед квітів, валяються пляшки з горілки, пушки з кока кола, побите скло, стоси недоїдків, паперів, всякого мотлоху. Що з того, що робітники щоранку збирають це обридливе сміття, замітають хідники, поливають водою? Біля полудня вулиці, які могли б бути гарними, знов виглядають відразливо. Середмістя знову стає схожим на смітник. Колись я любила пройтися вулицею великого міста. Сьогодні — ні.

Мій співбесідник наче б відчитав мої думки: — „Вавте, я не переношу бруду й нехлюйства, до того ж ще нарочитого! Я не можу ніяк зрозуміти тих людей, які погоджуються на вигляд міста. Адже щокілька кроків є коші на сміття, чому ж кидати їх на вулицю, наче якісь дикуни. Я виростав в рідному селі, але не на смітнику! Скажіть, чи порядок і чистота не входять у поняття культури, якою так хизується наше століття?"

Думаю, що так. І тому пишу ці терпкі рядки з надією, що якраз тепер, коли всі готуються до святкування 200-річчя могутньої, свободолюбної і прекрасної Америки, люди, які втішаються найбільшим у світі достатком, нарешті зрозуміють, що не вільно нищити краси міст. Великих міст великої Америки, які є фундаментами її існування.

„ГУЦУЛЬСЬКІ ВЕЧОРИ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Козак та гуцулом — д-ром Стрільбицьким.

Коли вже сонце ховалося поза верхи дерев, на скелях, поблизу яких пропливає бистрий союзівський „Черемош", зібралися гості і маестро Едвард Козак в приявності директора Володимира Кваса перетяв стрічку на знак відкриття „Гуцульського вечора", який започаткував серію дальших таких вечорів. Тоді кожен вибирав собі догідне місце за столами, накритими темно - червоними скатертями і вичікував на початок програми. Поміж столами проходжувався, вітаючи прибулих, „гуцульський газда" — Володимир Квас.

Запалено ватру і початок програми вечора сповістив, заграваши на трембіті, зодягнений в гуцульський одяг, Юліян Микита. Опісля при акомпаніяменті то сопілки, на якій пригравав Іван Дума, то акордіону Олександра Худолія, ансамбль Союзівки „Соловейки" проспівав низку гуцульських пісень: „Ой нема то краю, краю", „Де гори Карпати", „Марічка", „Гуцулко Ксеню" та інші. Вас - баритон Стефан Шкафаровський заспівав відому гуцульську пісню „Верховино, світку ти наш". А тоді „Гуцулки" Ліда Лодинська і Леся Смейка закружились у швидкому гуцульському танку.

Дівчата у стилізованих гуцульських сукнях розносили проходящі напитки. Опісля — спеціяльне меню: гуцульська юшка, карпатський шашлик, печений на жарі з дерева, мамалига...

Вже зовсім сутеніло. Розгомонилися розмови, шуміла річка. У заграві ватри зарисовувались силюети сосон, смерек, а коли зблизилось до вогню хлопці видніли топірці і крисані. Гості зачали й собі співати гуцульських пісень, посилаючи ними свій привіт нашим любим, високим Карпатам з цього „шматка Карпат" в Кетскильських горах в Америці.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Українською виставкою, в дні 12-го травня, у „Поїзді Свободи", що відтворював історичні події визволення Америки, здобуто розголос і признання. Не менш 10-ти тисяч відвідувачів мали змогу зазнайомитись з українською різьбою, вишивкою, керамікою, великодніми писанками і технікою їхніх розписувань. Спеціяльним зацікавленням втішався показ української вишивки, приміненої в модерному одязі. Англомовними публікаціями й інформаціями широко правду про українські події в Україні та боротьбу народу за його права і незалежність.

Участю сестрицтва української католицької церкви св. Йосафата, з кіоском українських домашніх страв і печива, в Ірондекваті Фестивалі з нагоди 4-го липня і виставкою українського мистецтва в дні 19-го липня під час святкувань 200-річчя ЗСА в Брокпортському університеті продемонстровано багатство нашої куховарської штуки і красу нашого мистецтва.

Підготовляється до друку — англомовну, ілюстровану та в кольорах — брошурку з інформаціями про українців в Рочестері та їх вклад в розвиток цієї місцевости.

З признанням треба підкреслити великий вклад праці і знання українського зорганізованого жіноцтва, яке не вперше дає докази зрілости і солідарности в усіх ділянках суспільно-громадського життя. Провідні членкині 46-го і 47-го Відділів Союзу Українок Америки увійшли до Комітету 200-річчя ЗСА, очолили поодинокі комісії та виявляють найбільше активности в акції популяризування й ознайомлювання американських спільнот з українським життям.

Слід, також, відмітити, що представники нашого молодого покоління зайняли відповідальні пости в американських установах святкувань Незалежности ЗСА. І так, пані Люба Шмігель і Нуся Филип є членами „Байсентенієл Конгрес оф Монро Каунті" та „Байсентенієл Комітет оф Рочестер і Монро Каунті", а адв. Богдан Венглівський є заступником голови Комітету 200-річчя ЗСА в Ірондекваті.

В цикл святкувань 200-річчя ЗСА намічено включити:

— 14-17 серпня: Фестиваль українського мистецтва парохії св. Йосафата.

— 16-го серпня: Показ українського мистецтва і англомовних видань про Україну на Монро Каунті Фер.

5-7 вересня: Український Фестиваль парохії св. Богоявлення.

13-16 вересня: Відкриття міського парку з участю українців, одинокої етнічної групи. В цій же імпрезі візьмуть участь жінки 46-го і 47-го Відділів СУА і танцювальна група „Черемош".

18-го жовтня: „Герітедж" — баль, з участю 1700 осіб-репрезентантів 32 етнічних груп.

30-го жовтня: Концерт Византійського Хору з Голландії під диригентурою д-ра Мирослава Антоновича.

9-го листопада: Листопадовий Сценарій — відзначення Роковин Листопадового Зриву.

15-го листопада: Забава 46-го Відділу СУА „Вже Осінь" з участю інших етнічних груп.

24-го січня 1976 р.: Започаткування 1976 року Бенкетом з нагоди свята Української Незалежности і Соборности, з участю осіб українського і американського політичного світу.

СТЕЙТОВИЙ ДЕНЬ УНС В НЮ ДЖЕРЗІ

Джерзі Сіти, Н. Дж. — Округи УНСоюзу стейту Ню Джерзі — Перт Амбою, Нюарку, Джерзі Сіти (Гудсон кавнті) і Пассейку влаштовують в неділю, 7-го вересня ц. р. на площі Українського Села в Бавнд Бруку, Н. Дж. — Стейтовий День УНСоюзу, з багатою і різноманітною програмою, в якій візьмуть участь: Ансамбль бандуристів ім. Лесі Українки в Савт Бавнд Бруку, Пластова співоча група „Кобза" з Пассейку, танцювальні групи та гуртки бандуристів. Передбачено різні розвагові несподіванки для молоді і танцювальну забаву при звуках оркестри „Вишивки" — В. Хомута. Початок імпрези год. 1-ша по полудні.

Замість квітів на могилу Дорогого нам
бл. п. мґр **ВСЕВОЛОДА ФОРОСТИНИ**
складаємо 50.00 долярів
на фонд „Церква в Потребі"
Іванна ДЖУС
і д-р Володимир ІВАНУСА з родиною

В глибокому смутку повідомляємо усю Українську Спортову Громаду, що з Волі Всевишнього відійшов на Вічний Спочинок в суботу, 26-го липня 1975 року

бл. п.
ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ

член Ради Директорів Українського Спортового Клюбу і Українсько-Американського Футбольного Товариства в Ню Йорку, бувший голова Управи УСК-у та визначний громадський діяч.

Достойній Дружині і Родині Покійного, складаємо вислови глибокого співчуття.

РАДА ДИРЕКТОРІВ І УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ та УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ФУТБОЛЬНОГО ТОВАРИСТВА в НЮ ЙОРКУ

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 14.

П. Поліщук, Ню Йорк	$ 15.00
В. Ковальський, Нюарк	8.00
Р. Глоговський, Балтимор	7.00
І. Гута, Трой	7.00
П. Молодовіц, Кліфтон	7.00
М. Предко, Піскатавей	7.00
Д-р М. Терлецький, Нюарк	7.00
М. Вілинська, Іст Гейвен	5.00
Е. Держко, Еддісон	5.00
В. Іваницький, Гадсон	5.00
И. Міщук, Клівленд	5.00
И. Назарук, Ірвінгтон	5.00
А. Паламар, Стовні Крік	5.00
В. Слободян, Детройт	5.00
І. Опарск, Монтреаль	4.00
Г. Гаврилюк, Джерзі Сіті	3.70
Л. Гонзалез, Лонг Айленд Сіті	3.00
П. Данилюк, Вієнна	3.00
Т. Шестак, Піттсбург	3.00
Т. Школяр, Ірвінгтон	3.00
Д. Андерсон, МкКіс Ракс	2.00
І. Антушак, Ембрідж	2.00
А. Вараник, Джансон Сіті	2.00
Л. Воронкевич, Ст. Пітерсбург	2.00
Ю. Гнат, Ірвінгтон	2.00
І. Гомонко, Монтреаль	2.00
П. Гривняк, Пассаїк	2.00
М. Гук, Ст. Пол	2.00
Архиєп. Марко Гундяк, Картерет	2.00
В. Герич, Лонг Біч	2.00
В. Гура, Бруклин	2.00
М. Дербуш, Мінneаполіс	2.00
С. Дуда, Бронкс	2.00
Г. Іванів, Джерзі Сіті	2.00
І. Журак, Вудгейвен	2.00
Д-р Н. Калікін, Вашінгтон	2.00
М. Каркоць, Ст. Пол	2.00
Ю. Клим, Кліфтон	2.00
К. Коваль, Вінніпеґ	2.00
Д-р О. Коропей, Провіденс	2.00
У. Коротько, Вінгемтон	2.00
В. Костів, Камбрія Гайтс	2.00
М. Костів, Гардена	2.00
Г. Котеленец, Дергем	2.00
Г. Кузів, Вайяндотте	2.00
С. Кунікевич, Іст Гатфорд	2.00
П. Куппірчук, Чікаго	2.00
Д. Лассвич, Бруклин	2.00
К. Ліса, Норт Роялтон	2.00
О. Лісевич, Ірвінгтон	2.00
В. Мазурок, Альвінстон	2.00
І. Матис, Чікаго	2.00
Ф. Мартинюк, Ґрімсби	2.00
Т. Миник, Скрентон	2.00
О. Миськів, Аліквіппа	2.00
К. Мрозовський, Кліфтон	2.00
І. Новак, Сейр	2.00
В. Новицький, Віллимантик	2.00
М. Околович, Шебойґен	2.00
А. Оттендрайт, Квінс Вілидж	2.00
І. Павлюк, Калґари	2.00
А. Перок, Ветлегем	2.00
А. Пижанський, Детройт	2.00
Д. Д. Пищ, Вирлінгтон	2.00
Т. Пігуляк, Норт Роялтон	2.00
Т. Підгайний, Детройт	2.00
И. Постоловський, Дірборн	2.00
Р. Т. Пристай, Рочестер	2.00
Р. Ратич, Едісон	2.00
С. Слободян, Гетборо	2.00
П. Слотюк, Філядельфія	2.00
М. Соханівський, Едмонтон	2.00
Х. Струк, Гарфілд	2.00
А. Сусла, Блекстовн	2.00
Г. Тесленко, Трентон	2.00
К. Хомяк, Детройт	2.00
С. Хомяк, Чікаго	2.00
Н. Цимбалістий, Кетскілл	2.00
Г. Шараневич, Піттсбург	2.00
о. С. Шумаков, Кемпбелл	2.00
І. Яринюк, Медісон Гайтс	2.00
М. Захарясевич, Вестерфілд	1.50
П. И. Андерсон, Вортінгтон	1.00
В. Веселий, Гартфорд	1.00
І. Гордейчук, Елмайра	1.00
І. Заболоцький, Нюарк	1.00
С. Леськів, Детройт	1.00
П. Лисенко, Піттсфілд	1.00
О. Мудрий, Рочестер	1.00
П. Новак, Чікаго	1.00
Я. Паливода, Сомерсет	1.00
И. Поліщук, Балтимор	1.00
Ф. Ф. Стубан, Сеймор	1.00
І. Ханацький, Флинт	1.00
А. Цвях, Асторія	1.00
М. Чатирка, Коллінґсвуд	1.00
С. Яворський, Маспет	1.00
Т. Янковський, Мінneаполіс	1.00
С. Ярош, Ірвінгтон	1.00
П. Андреас, Аллентавн	0.50

Вишкіл пластових новацьких виховників

Бути братчиком чи сестричкою — це мрія багатьох пл. юнаків та юначок. Тому то й табори-вишколи, які вишколюють майбутніх виховників пластового новацтва завжди багаточисленні. Вони також і особливі. Особливі сполукою теоретичного навчання та практичного переводження завченого в життя.

Цьогорічний вишкіл новацьких виховників відбувся на терені ЗСА на пластовій оселі „Писаний Камінь" біля Клівленду. Провід його: комендантка — пл. сен. Аруня Старух, Шок, бунчужний — ст. пл. Роман Юзенів, ЛЧ, писар — ст. пл. Олег Борачок, Сам.

Було учасників 59 та 9 прелеґентів. Вишкіл дав змогу майбутнім сестричкам та братчикам розвинути свою уяву, та набрати знання для майбутньої праці з новацтвом. Учасники, це в більшості юнаки - юначки від 16 — 19 років, які приїхали на цю оселю з близьких і далеких пластових станиць. Повернувшись після вишколу — вестимуть працю з новацтвом у своїх станицях, а на наступний рік зможуть вже бути й виховниками на літніх таборах. На вишколі учасники не тільки сприймали гутірки про національне, релігійне виховання, психологію дитини, але рівночасно мусіли перенестися в світ дітей і по їхньому переживати казки, спів, гри, танці, лялькові театральні вистави, майстрування тощо. Сама назва вишколу — „Хотіли б ми знати" показала справжнє зацікавлення учасників своєю ціллю — стати добрими сестричками та братчиками, поглиблюючи своє особисте знання.

Хоча першого тижня часто крапав дощ, , а другого припікало сонце, все це тільки зблизило учасників, і ми певні, що пороз'їздившись домів чи до таборів, в них, у серцях залишились гарні небуденні спогади з цього вишколу.

Аруня і Ромко

Матура в „Українській Рідній Школі" ім. Митрополита А. Шептицького в Ню Гейвені

Ню Гейвен, (М.Я.) — В суботу 28-го червня ц. р., відбулася матура в Українській Рідній Школі ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені. По одинадцятьох роках навчання до матури приступили і склали її: Рома Фіґоль і Петро Слюсаренко. Предсідником Матуральної комісії був делеґат Шкільної Ради УККА проф. Степан Стецик, заступник предсідника проф. Іван Голембійовський (який теж був предсідником письмових іспитів в днях 24, 25 і 26-го червня), секретарем учитель Любов Данилович, екзаменатором д-р Михайло Снігурович, директор школи.

По іспитах відбулася святочна гостина в пошану нових абсольвентів школи, в якій взяли участь члени Матуральної комісії, учителі школи, члени Управи і члени Т-ва та запрошені гості. Під час вечора промовляли о. Мирослав Мицишин, парох Української Католицької Церкви в Ню Гейвені, о. Микола Чернявський, парох Української Православної Церкви в Ню Гейвені, проф. Степан Стецик та д-р Михайло Снігурович. Промовці вказували на велику ролю українських шкіл у вихованні молодого патріотичного покоління. Від абсольвентів промовляла Рома Фіґоль, яка дякувала учителям за довгі роки навчання та праці над творенням їхніх характерів, батькам за те що посилали їх до школи а Т-ву „Рідна Школа ім. Митрополита А. Шептицького за зорганізування і вдержування школи. Новим абсольвентам від Управи школи вручено погруддя Т. Шевченка та грошові нагороди: Ромі Фіґоль від СУА, Відділ 108-ий, Петрові Слюсаренкові від УНСоюзу.

Товариство „Українська Рідна Школа" є інкорпороване в Стейті Коннектикат. В шкільному році 1974 - 75 навчалося в школі 38 учнів. Наука відбувалася чотири дні в тижні у власному будинку. В школі навчали: Ірина Лаврович, Геня Козак-Гарвій і д-р М. Снігурович.

Українська католицька парафія св. свящ. Иосафата в Трентоні відзначила 25-літній ювілей

Трентон, Н. Дж. (С.Ш.) — Дня 8-го червня ц.р. о год.. 2:30 по пол., в українській кат. парафії, тут відбулося урочисте посвячення церкви св. священомученика Йосафата та Іконостасу. Благословення довершив єпископ - помічник — Василь Лостен, заступаючи неприсутнього Архиєпископа - Митрополита Амброзія. Крім місцевих парафіян в посвяченні взяло участь чимало позамісцевих гостей, серед яких було також багато й не- українців.

О год. 5-ій по полудні, в новозбудованій авдиторії, заповненій парафіянами і запрошеними гістьми (понад 400 осіб), розпочато другу частину ювілейних відзначувань концертом. Відкриваючи Ювілейний бенкет, голова Імпрезового комітету інж. М. Копаниця, привітав Владику і присутніх та згадав тих парафіян, що померли, вшановуючи їх не лише повстанням з місць і хвилиною мовчанкою, але й також і молитвою „Отче Наш", яку відспівав місцевий церковний хор під диригентурою Івана Вігуна. Відтак офіційну частину Ювілейного бенкету розпочато відспіванням американського та українського гимнів. Американський гимн, під акомпаньямент Марії Сій-Гафткович, відспівав С. Шілкевич.

Програму концертової частини цієї імпрези, започаткував місцевий церковний хор молитвою „Владико неба і землі", із сольоспівом у виконанні відомого соліста нашого міста С. Шилкевича. Місцевий пластовий співучий гурток „Волошки" виконав три пісні, а як наддаток, на бажання присутніх також і пісню „Києве мій", якою молоді пластунки привітали гостя о. Юрія Маркевича, колишнього пластуна - мешканця і колишнього сотрудника пароха церкви св. свящ. Йосафата, цього міста. Потім, дівочий хор СУМА, при акомпаньяменті струнної оркестри, під диригентурою проф. В. Тритяка, виконав свої точки. Зокрема приємне враження справив на присутніх виступ УМІ, під диригентурою довголітнього керівника проф. Я. Лабки, своїми двома точками.

Виступом місцевого молодечого хору „Молода Україна", створеного виключно самою молоддю двох наших парафій, а саме української парафії св. Юрія Переможця та української парафії св. свящ. Йосафата, під вмілою диригентурою проф. В. Тритяка хористи виконали три українські пісні.

Дякуючи всім виконавцям за участь в концертовій частині Ювілейних відзначувань, тостмастер, інж. М. Копаниця попросив єпископа Василя провести молитву і поблагословити Трапезу. Після благословлення тостмастер виніс тост на честь всіх парафіян - ювілятів, яких всі вшанували відспіванням многоліттєвія.

Після вечері, інж. М. Копаниця представив гостей, які сиділи за почесним столом.

Опісля тостмастер попросив єпископа Лостена до слова. Владика, гратулюючи парафії за її осяги, висловлював велику радість, що може бути присутнім на цьому Ювілейному відзначуванні, а потім, звертаючися до численно зібраної молоді, сказав: „Не шукайте кращого, бо маєте найкраще, дорожіть цими великими ідосягненнями ваших батьків і працюйте для добра Української Церкви і нашого народу".

Д-р В. Коропей, українською мовою, виголосив промову насвітливши історію розвою парафії. Опісля тостмастер — інж. М. Копаниця викликав зголошених представників різних організацій і установ.

Промову англійською мовою виголосив інж. І. Гафткович, підкресливши наш 25-літній вклад не лише в розбудову нашої парафії, але також і в розбудову Америки.

Слово ще забирали: о. шамб. Харина, як голова СУК „Провидіння", о. монс. Стім, сусід і парох закарпатських католиків, щирий приятель нашої шкільної дітвори, яка побирає початкову науку в його парафіяльній католицькій школі св. Марії. Слово від духовенства виголосив о. проф. М. Пиріг. Насвітлюючи в деталях розвій парафії, він зокрема підкреслив великий вклад праці, в процесі розбудови кожної парафії, а нашої зокрема, місцевих священиків, яким належиться особливе признання і пошана.

Короткі слова - привіти виголосили також і обидва посадники. При чому, посадник міста Трентону, вітаючи присутніх, підкреслив, що великі досягнення парафії св. свящ. Йосафата, наглядно переконують нас, що теорія „Мелтінг пату" вже давно втратила свою актуальність. Посадник Гамільтон Тавншіп, будучи присутнім під час посвячення церкви, не тільки подивляв красу нашого обряду, але й висловив жаль, що він володіє лише однією — англійською мовою.

Вкінці о. В. Грабець, дякуючи всім за підготову цих відзначувань, заінтонував „Боже вислухай благання"...

Річний іспит-концерт учнів Студії проф. Ігоря Білогруда

В суботу 14 -го червня ц.р. в залі XIX Сторіччя Жіночого Клюбу в Оак Парку коло Чікаго відбувся 24-ий черговий річний виступ - концерт учнів Студії проф. Ігоря Білогруда. Як і завжди старанно підготований виступ включав не тільки здібніших або більше заавансованих учнів, але всіх зачинаючи від першого року навчання тому, що однією з важливих підстав виховавчого принципу Студії є від самого початку привчати учнів до сцени та до вміння зустрічатися з публікою. Меншого обсягу виступи відбуваються також в середині учбового року.

Перед початком концерту професор окреслив працю та програму Студії — пояснивши, що крім технічних досягнень у музичному виконанні, важливою частиною навчання є також музична теорія та загальне ознайомлення із різними стилями та періодами музичного розвитку, зокрема української музики від початків до сучасности, як тут так і на батьківщині.

В програмі брали участь: Наталка Кокурудз, Іван Мартин, Раїса Карасейчук, Орина Грушецька, Василь Маркусь, Андрій Джулинський, Марія Головацька, Таїса Коломієць, Тамара Коломієць, Андрій Карасейчук, Тереза Куріца, Петро Дудко, Христина Кокорудз, Іван Ромук, Устина Маркусь, Марко Дудко, Роза Мартин, Тарас Білик, Марта Качмарик, Євген Яремчук, Олег Ковальський, Богдан Харкевич, Марія Рейнарович,, Уляна Боднар, Лідія Джулинська, Марко Яхторович, Таїса Маркусь, Ірена Ромук, Ірена Ткачук, Тоска Кекиш, Мирон Боднар, Константина Яремчук, Дженел о'Брасн, Остап Мельник, Анна Луців, Олександер Куріца, Христина Харкевич, Богдан Боднар і Нарвей Волк — разом 39 осіб.

У зв'язку з такою великою кількістю виконавців неможливо зупинятися на кожному з них зокрема, але треба зазначити що ряд творів був виконаний на двох фортепіянах (обидва фірми „Стайнвей" що допомогло добрій якості звучання) і що підготова учнів до грання в ансамблі також провадиться від самого початку навчання, як частина начальної програми Студії. Наступні твори виконано на 2-ох фортепіянах. Відкрили програму концерту Євген Яремчук та Роза Мартин „Менуетом Боккеріні". На закінчення групи початкових учнів Тамара Коломиєць та Таїса Коломиєць виконали „Горопюк" Ансона. Марта Качмарик та Тарас Білик заграли „Маленький Віденський марш" Крейслера, а закінчили першу частину концерту Ліда Джулинська та Уляна Боднар „Форель" Шуберта. Друга частина концерту відкрилась „Дитячими сценками Пінто". Цей досить складний сучасний твір надзвичайно добре, як щодо ритму так і до динаміки та оформлення деталів, виконали Джінел о'Брасн та Константина Яремчук. Блискучим фіналом була „Мадярська Рапсодія" Ліста-Кляйнмікеля у виконанні Олександра Куріци та Христини Харкевич.

По закінченні програми були роздані свідоцтва та нагороди. Нагороди за визначну працю отримали: Тарас Білик, Марта Качмарик Ліда Джулинська, Уляна Боднар, Джінел о'Брасн, Константина Яремчук та Анна Луців.

Завдяки надзвичайній різноманітности програми, яка охоплювала твори як західніх так і українських композиторів від старих часів до сучасних, старанній підготові та непересічному виконанню — двогодинна програма проминула непомітно.

О. Р.

ТАРЗАН, Ч. 7346. Іто передчуває поворот Тарзана

Іто! Ходи... Будемо гратись в лапанку!
Не сьогодні, друзі! Жду на поворот Тарзана!

Але ти не знаєш коли він повернеться і чи взагалі повернеться!

Ну, я таки знаю!... Слухайте!!

Ось він вже тут! Я вам казав!
Але як він міг знати наперед?!...